رکورد جدید خرید نفت ایران از سوی چین

آمارهای موسسه ردیابی محموله‌های نفتی، کپلر نشان می‌دهد پکن در ماه جاری میلادی ۱/۷۵ میلیون بشکه نفت از ایران خریده است. آمارهای جدید موسسه رهیابی محموله‌های نفتی، کپلر نشان می‌دهد صادرات نفت ایران به چین در ماه جاری میلادی به رقم بی‌سابقه ۱/۷۵ میلیون بشکه در روز رسیده این رقم بیش از رکورد قبلی در اکتبر ۲۰۲۳ با ۱/۶۶ میلیون بشکه در روز است و از رقم ماه گذشته برابر با ۱/۲۴ میلیون بشکه در روز هم ۵۰ درصد بیشتر است. تحلیلگر موسسه کپلر، میو شو می‌گوید که محموله‌ها به مقصد ریزائو و دالیان به میزان قابل توجهی بیشتر و تقریبا دو برابر شده و به ترتیب به ۳۴۲ هزار و ۱۳۲ هزار بشکه در روز رسیده است. جدیدترین آمار اوپک نشان می‌دهد تولید نفت ایران در ماه جولای (تیر ۱۴۰۳) به ۳ میلیون و ۲۷۱ هزار بشکه در روز رسیده و ایران سومین کشور تولیدکننده بزرگ نفت در این سازمان به شمار می‌رود. ایران در ۵ سال و ۹ ماه گذشته (از مهر ۱۳۹۷ با ۳ میلیون و ۲۹۶ هزار بشکه در روز) بیشترین میزان نفت را تولید کرده است. ایران از مرداد ۱۴۰۲ (آگوست ۲۰۲۳) با پیشی گرفتن از امارات، جایگاه سوم تولید نفت در اوپک را از آن خود کرده و این جایگاه را تاکنون حفظ کرده است. تولید نفت خام ایران بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی هم ۳ میلیون و ۳۵۰ هزار بشکه در روز گزارش شده است.

گران‌فروشی با آپشن‌های سرکاری

خودروسازان در قالب محصولات ارتقا یافته درحالی قیمت‌ها را افزایش می‌دهند که خودروهای پایه را عرضه نمی‌کنند

امین محمودی
گروه اقتصاد

طی چند ماه اخیر شاهد بودیم که خودروسازان با لابی‌های فراوان با وزارت صمت و شورای رقابت قیمت محصولات خود را افزایش داده‌اند که بهانه آنها نیز زیان‌ده بودن‌شان و افزایش قیمت مواداولیه و قطعات خودرو بوده است.

هرچند وزارت صمت منکر مجوز افزایش قیمت خودروهای، دو انحصارگر بازار خودرو بود اما به‌نظر می‌رسد مقدمات این امر از اواخر سال گذشته با هماهنگی آنها با مسئولان ذی‌ربط انجام شده بود.

البته قصه به همین جا ختم نمی‌شود، به‌طوری که ایران‌خودرو با ثبت‌نام بیش از سه میلیون نفر قرار بود قرعه‌کشی ۵۰۰ هزار خودرو را انجام دهد به همین دلیل شاهد بودیم که میلیاردها تومان از مردم اخذ و در بانک‌ها بلوکه شد. اتفاق جالب آنجاست که ایران‌خودرو به این امر نیز بسنده نکرد و اعلام کرد که قرعه‌کشی خودرو یک هفته به تعویق خواهد افتاد به همین دلیل طبیعتا این خودروساز سود بیشتری از بلوکه‌شدن حساب‌های سپرده مردم در بانک‌ها خواهد برد.

از طرف دیگر قیمت‌هایی که خودروسازان بعضا روی محصولات خود گذاشته‌اند نیز جالب‌توجه است. به‌طوری که آنها با افزودن چند آپشن به محصولات‌شان قیمت این محصول را به‌شدت افزایش می‌دهند به‌همین‌دلیل کارشناسان معتقدند افزایش قیمت خودرو به صورت زیرپوستی از سوی شورای رقابت کلید خورده است.

برچسب «ارتقایافته» و «تجهیزشده»

اواخر مهرماه سال گذشته بود که شورای رقابت قیمت هشت خودروی به اصطلاح جدید را اعلام کرد و براساس این مصوبه، بین ۸۰ تا ۱۷۰میلیون تومان به قیمت مدل‌های پایه آنها اضافه شد. این خودروها که برچسب «ارتقایافته» و «تجهیزشده» داشتند، در واقع محصولاتی بودند که یک‌سری آپشن جدید را دریافت کرده بودند. شورای رقابت نیز که بابت فریز قیمت خودرو تحت‌فشار خودروسازان و وزارت صمت بود، با قراردادن این هشت خودرو در قالب «خودروی جدید» قیمت آنها را (به‌عنوان خودرویی جدید) تعیین کرد. با این ترفند، عملا خودروسازان موفق شدند قیمت برخی محصولات خود را به واسطه افزودن چند آپشن و استاندارد، بالا ببرند.

به‌طوری که اخیرا شرکت ایران‌خودرو در نامه به سازمان بورس اعلام کرده که فروش محصولات موسوم به ارتقایافته به علت قیمت بالاتر و سود بیشتر آنها سبب کاهش زیان این شرکت شده است.

منظور از محصولات ارتقایافته ایران‌خودرو، محصولاتی است که آپشن‌های جدیدی روی آنها نصب شده و شورای رقابت به خودروسازان مجوز داده این محصولات را با قیمت ۸۰ تا ۱۷۰ میلیون تومان بالاتر از قیمت محصولات پایه به فروش برساند.

این در حالی است که ارزش آپشن‌های نصب‌شده روی محصولات ارتقایافته ۱۰ تا ۲۰ میلیون تومان است.

با این ترفند، عملا خودروسازان موفق شدند قیمت برخی محصولات خود را به واسطه افزودن چند آپشن و استاندارد، بالا ببرند.

برش

نارضایتی مصرف‌کنندگان

افزایش قیمت خودروها به صورت چراغ خاموش این پیام را می‌رساند که احتمالا شاهد کاهش شدید تولید خودروهای فاقد آپشن خواهیم بود.

به عنوان مثال شرکت سایپا می‌تواند به جای کوئیک دنده‌ای با اندکی آپشن، کوئیک جی‌ایکس‌آر تولید کرده و آن را با بیش از ۱۰۰میلیون تومان گران‌تر به مشتریان عرضه کند.

در این شرایط اتفاقی که می‌افتد این است که خودروساز دیگر انگیزه‌ای برای تولید مدل‌های قدیمی‌تر نخواهد داشت و ممکن است برای کاهش زیان تولید، محصولات پیشین را از خط تولید حذف کند.

همه این موارد در حالی صورت گرفته که دو شرکت بزرگ خودروسازی کشور نتوانسته‌اند رضایت مردم از قیمت، فروش و خدمات پس از فروش را به خود جلب کنند و بعضا شاهد آن هستیم که تنها کاری که ایران‌خودرو برای مشتریان انجام می‌دهد این است که کیف سوزن‌دوزی شده به آنها هدیه داده و بر سر خریداران محصولات بی‌کیفیتش منت نیز می‌گذارد.

به‌نظر می‌رسد صنعت انحصاری و غیررقابتی خودروی کشور به جایی رسیده که خودروسازان به جای ارتقای کیفیت و رسیدن به استانداردهای جهانی بر سر آپشن‌هایی چون هدیه‌دادن کیف سوزن‌دوزی شده با هم رقابت می‌کنند.

توقف مدل‌های پایه

در واقع خودروسازان تولید مدل‌های پایه این خودروها را متوقف و مدل‌های به اصطلاح جدید را با عنوان ارتقایافته تولید و عرضه کردند.

این اتفاق اما برای بسیاری از ثبت‌نام‌کنندگان خودروهای موردنظر گران تمام شد، زیرا آنها مجبور بودند بین ۸۰ تا ۱۷۰ میلیون تومان مبلغ بیشتری برای خودروهای ثبت‌نامی‌شان پرداخت کنند.

به‌همین دلیل باید گفت با این آپشن‌ها قیمت برخی محصولات در کارخانه‌ها به قیمت‌های بازاری به‌شدت نزدیک شده است، از طرف دیگر شرکت سایپا به‌صراحت نگفته که برخی از محصولاتش حاوی چه آپشن‌هایی است که قیمت آنها را افزایش داده است. مشخص است که وزارت صمت و شورای رقابت به‌عنوان سیاست‌گذار برای فرار از انتقادات مردم به جای رشد رسمی نرخ خودرو قرار است با روش دیگری یعنی اضافه‌کردن برخی آپشن‌ها قیمت خودرو را افزایش داده یا به عبارتی دیگر اصلاح کند.

کاهش صف وام ازدواج و فرزندآوری

با تزریق ۵۰ هزار میلیارد تومان برای پرداخت وام ازدواج و فرزندآوری ۱۵۰ هزار نفر از صف این وام کاسته خواهد شد

وام ازدواج و فرزندآوری با این‌که اعتبار آن تغییری نداشت رقم آن افزایش پیدا کرد و همین موضوع باعث شد افراد بیشتری در صف قرار بگیرند. دیروز مدیر اداره اعتبارات بانک مرکزی اعلام کرد: بر اساس مصوبه هیأت‌عالی بانک‌مرکزی مقرر شد از امروز ۵۰ هزار میلیارد تومان اعتبار جدید از محل آزادسازی سپرده‌های قانونی بانک‌ها به رقم تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری سال‌جاری تخصیص داده شود. شبکه بانکی فقط طی ۱۰ روز ابتدایی شهریور ۱۵ همت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری پرداخت کرده است. بر این اساس ۱۵۰ هزار نفر از صف وام ازدواج و فرزندآوری کاسته می‌شود. البته برآوردها نشان می‌دهد برای پاسخ‌گویی به کل متقاضیان وام ازدواج فرزندآوری رقمی حدود ۸۵۰ هزار میلیارد تومان نیاز است که این رقم باید در مجلس تصویب شود.

اقدام بانک مرکزی

مهدی صحابی از اقدام جدید بانک‌مرکزی که از امروز انجام می‌شود، خبر داد و تصریح کرد: با مصوبه هیأت‌عالی بانک‌مرکزی مبنی بر تخصیص ۵۰ همت اعتبار جدید از محل آزادسازی سپرده‌های قانونی بانک‌ها به رقم تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری در سال جاری، روند ثبت‌نام متقاضیان هم تسریع و تسهیل خواهد شد.

وی افزود: با این اقدام، ظرفیتی که روزانه بانک‌مرکزی به بانک‌های عامل اجازه ثبت‌نام می‌دهد افزایش پیدا کرده و روند ثبت‌نام هم سرعت بیشتری پیدا می‌کند.

تسریع پرداخت تسهیلات ازدواج

صحابی در ادامه گفت: با ابلاغ این مصوبه، روند پرداخت تسهیلات نسبت به پنج ماه ابتدایی سال نیز تسریع پیدا خواهد کرد. همچنین ثبت‌نام متقاضیان در پنج‌ماه ابتدایی سال که با مشکلاتی به دلیل سهمیه‌های تخصیص‌یافته به شبکه بانکی بر اساس توان آنها بود، برطرف می‌شود.

مدیر اداره اعتبارات بانک‌مرکزی با تاکید بر این‌که میزان تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به دو سرفصل قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری تا پایان مرداد حدود ۷۵ همت بوده است، افزود: با پیگیری‌های به‌عمل‌آمده و جلسات تخصصی برگزار شده در بانک‌مرکزی، از ابتدای امسال تا ۱۰ شهریور ۱۴۰۳ حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان وام ازدواج و فرزندآوری توسط شبکه بانکی به متقاضیان پرداخت شده است. بر این اساس حدود ۲۱۳ هزار نفر تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و ۲۱۰ هزار نفر هم تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری از ابتدای سال جاری تاکنون دریافت کرده‌اند.

وی با اشاره به این‌که میزان تقاضا از میزان سهمیه اختصاص داده‌شده به شبکه بانکی بیشتر است، تصریح کرد: جلسه‌ای در تاریخ ۲۳ مرداد با حضور قائم‌مقام بانک‌مرکزی و مدیران عامل بانک‌ها برگزار و در این جلسه از مدیران عامل بانک‌ها درخواست شد که سهمیه مرداد هر بانک طی یک هفته تا پایان مردادماه پرداخت شود. علاوه‌بر این درخواست شد تا در پرداخت سهمیه شهریور این تسهیلات نیز تسریع شود.

افزایش اعتبار

بر اساس قانون، میزان اعتبار در نظرگرفته‌شده در سال جاری برای اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری ۲۰۰ هزار میلیارد تومان است که با مصوبه هیأت‌عالی بانک‌مرکزی ۵۰ هزار میلیارد تومان دیگر نیز جهت تسهیل و تسریع در پرداخت به متقاضیان به اعتبار اولیه اضافه شد.

آمارها نشان می‌دهد حدود سه میلیون نفر مشمول دریافت تسهیلات ازدواج و فرزندآوری هستند که بر این اساس باید ۸۵۰ هزار میلیارد تومان در اختیار شبکه بانکی قرار گیرد. وام ازدواج و فرزندآوری در بودجه در نظر گرفته می‌شود که به‌طور معمول در مجلس افزایش می‌یابد. اکنون حدود ۳۴۹ هزار نفر در صف وام ازدواج و ۴۲۱ هزار نفر در صف وام فرزندآوری قرار دارند. در واقع در یک ماه گذشته ۴۹ هزار نفر به صف وام ازدواج افزوده شده است. نکته قابل توجه اینجاست که رقمی که بانک‌مرکزی به منظور کاهش صف وام ازدواج و فرزندآوری پرداخت کرده در بلندمدت به کاهش صف منجر نخواهد شد، از آنجایی که تقاضا به صورت روزانه افزایش می‌یابد، در فصل بعد ممکن است دوباره شاهد همین رقم باشیم اما از افزایش صف جلوگیری شده است.

جام جم
اقتصاد ۳
ECONOMY
یکشنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۳ شماره ۶۸۴۸

نبض اقتصاد

تعیین نرخ تضمینی گندم

وزیرجهادکشاورزی با بیان این‌که امروز یکشنبه جلسه تعیین نرخ تضمینی گندم برگزار می‌شود، اظهار کرد: مطالبات گندم‌کاران که محصول خود را تا پایان مرداد تحویل داده‌اند تا قبل از پایان شهریور پرداخت می‌شود. غلامرضا نوری‌قزلجه با بیان این‌که مطالبات گندم‌کاران در دست پیگیری است و طی روزهای آتی پرداخت خواهد شد، افزود: تخصیص اعتبار انجام شده و چند روزی برای عملیاتی‌شدن آن زمان لازم است که به‌زودی پرداخت پول گندم‌کاران انجام خواهد شد. وزیرجهاد کشاورزی گفت: تعیین نرخ گندم هم دو ماه تاخیر داشته، اما امروز جلسه‌ای داریم که قیمت تعیین شود یا شاید به جلسات دیگر ادامه پیدا کند.

شرط جدید دریافت ارز برای واردات

مدیرکل دفتر صنایع خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: هرگونه ثبت سفارش و تخصیص ارز و تعیین سهمیه مواد اولیه و سوخت، منوط به ثبت اظهار تولید در سامانه جامع تجارت است. مهرداد خسروی در نامه‌ای به ادارات کل صنعت، معدن و تجارت کشور اعلام کرد: علی‌رغم پیگیری‌ها و اطلاع‌رسانی‌های به‌عمل‌آمده تاکنون برخی از واحدهای تولیدی نسبت به ثبت آمار تولید و همچنین نهایی‌کردن برنامه تولید مبادرت نکرده‌اند، از آنجایی که هرگونه ثبت سفارش و تخصیص ارز و تعیین سهمیه مواد اولیه و سوخت، منوط به ثبت اظهار تولید و همچنین برنامه تولید سامانه جامع تجارت است، متذکر می‌شود تمامی تبعات ناشی از عدم‌درج اطلاعات مربوطه برعهده واحدهای تولیدی و متوجه آن اداره کل خواهد بود.